

Зруйнувати королівство

Принцеса Ліра — найнебезпечніша вбивця посеред морської безодні. Серця сімнадцяти юнаків — трофеї, завдяки яким її шанують в утробі моря. Коли вона раптом убиває одну із сирен, її мати, королева морів, перетворює Ліру на істоту, яку зневажає найбільше, — на людину. Щоб знову стати русалкою, Ліра повинна здобути для матері серце принца Еліана, мисливця за сиренами. Принц вважає океан домівкою, попри те що він спадкоємець одного з найвпливовіших королівств у світі. Для нього полювання на русалок — це обов'язок. Але, рятуючи молоду жінку в морі, Еліан і гадки не має, хто вона насправді. Ліра обіцяє допомогти йому остаточно винищити сирен, та чи може він їй довіряти? Хто з них стане переможцем у цій битві?

Книжка не залишить байдужим нікого — ані романтичного шукача пригод, ні вдумливого поціновувача оповідей про зростання людської душі.

Книжка не залишить байдужим нікого — ані романтичного шукача пригод,
ні вдумливого поціновувача оповідей про зростання людської душі

ЗРУЙНУВАТИ КОРЇЛІВСТВО

АЛЕКСАНДРА
КРІСТО

ALEXANDRA CHRISTO

TO KILL
A KINGDÖM

АЛЕКСАНДРА КРИСТО

ЗРУЙНУВАТИ КОРОЛІВСТВО

Харків

2020

2021

ISBN 978-966-982-597-1 (epub)

Жодну з частин даного видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Серія «Художня література»

Перекладено за виданням:

Christo, Alexandra. *To Kill a Kingdom* / Alexandra Christo. — New York : Feiwel and Friends,
2018. — 352 p.

Переклад з англійської Яніни Лимар

Дизайнер обкладинки Віталій Котенджу

Електронна версія створена за виданням:

Крісто А.

К82 Зруйнувати королівство / Александра Крісто ; пер. з англ. Я.
Лимар. — Х. : Віват, 2020. — 368 с. — (Серія «Художня література»,
ISBN 978-966-942-826-4).

ISBN 978-966-982-187-4 (укр.)

ISBN 978-1-250-11268-2 (англ.)

Принцеса Ліра — найнебезпечніша вбивця посеред морської безодні. Серця сімнадцяти юнаків — трофеї, завдяки яким її шанують в утробі моря. Коли вона раптом убиває одну із сирен, її мати, королева морів, перетворює Ліру на істоту, яку зневажає найбільше, — на людину. Щоб знову стати собою, Ліра повинна здобути для матері серце принца Еліана, мисливця за сиренами. Принц вважає океан домівкою, попри те що він спадкоємець одного з найвпливовіших королівств у світі. Для нього полювання на сирен — це обов'язок. Але, рятуючи молоду жінку в морі, Еліан і гадки не має, хто вона насправді. Ліра обіцяє

допомогти йому остаточно винищити сирен, та чи може він їй довіряти? Хто з них стане переможцем у цій битві?

Книжка не залишить байдужим нікого — ані романтичного шукача пригод, ні вдумливого поціновувача оповідей про зростання людської душі.

УДК 821.111(73)

© Alexandra Christo, 2018

© ТОВ «Видавництво “Віват”», видання українською мовою, 2020

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Маю по одному серцю на кожен рік мого життя.

Їх сімнадцять — схованих у пісках під кам'яною підлогою спальні. Час від часу я розгрібаю гальку, просто аби впевнитись, що вони на місці. Глибоко заховані й наповнені кров'ю. Перелічую їх, чи якийсь не викрали вночі. І цей страх — не примха. Серця — сила, котру мій народ цінує більше за океан.

Я чула різне: історії про викрадені серця й покараних за зраду жінок, прикутих гарпуном до дна океану. Залишених страждати, доки кров їхня не обернеться на сіль, а вони — на піну морську. Жінок, що крали людські дари у своїх родичок. Чула й про русалок із тілами так само недолугими, як їхні лускаті хвости.

На відміну від сирен, у русалок замість волосся довгі блакитні плівки й відростки, а щелепи їхні здатні розкриватися до розміру невеличких човнів і заковтувати цілих акул. Мають темно-синю шкіру й плавці на руках та спині. Вони водночас і люди, і риби, але позбавлені краси обох цих видів.

Як усі чудовиська, можуть бути смертельно небезпечними, але якщо сирени зваблюють та вбивають людей, то русалки людьми зачаровані. Вони крадуть дрібнички й переслідують кораблі, чекаючи, доки з палуби впаде щось цінне. Іноді рятують моряків і не беруть натомість нічого, крім талісманів. А серця з наших схованок вони викрадають не заради сили, а тому, що вірять: коли з'їдять достатньо, то зможуть обернутися на людей.

Ненавиджу русалок.

Уздовж моєї спини зміїться волосся, червоне, як і око. Ліве, звісно, адже праве око кожної сирени має колір моря, де вона народилася. Я — у морі Дияволос, з водами відтінку яблука і сапфіру. Обох одночасно,

та все ж таки не схожого на жоден із цих кольорів. Тут розташоване підводне королівство Кето.

Сирени відомі своєю красою, але кровна лінія Кето — королівська і несе в собі особливу привабливість. Велич, загартовану в солоній воді й високих привілеях. Наші вії як вістря айсбергів, на наших вустах — кров моряків. Навіть дивно, що для викрадення сердець нам досі потрібна пісня.

— Кого першого ти забереш, сестро? — питає Калья мовою псаріін.

Вона вмощується поруч зі мною на скелі й пильно роздивляється далекий корабель. Її луска темно-брунатна, а біляве волосся ледь торкається грудей, затулених сплетеними помаранчевими водоростями.

— Не будь смішною, — відповідаю. — Ти знаєш кого.

Корабель ліниво плине спокійними водами Адекаросу — одного з багатьох людських королівств, яке я збираюся позбавити принца. Це невеличке судно зроблене з червоного дерева, що символізує кольори їхньої країни.

Люди обожнюють демонструвати свої багатства світу, та саме це робить їх легкими цілями для подібних до нас із Кальєю створінь, даючи нам змогу відрізнити королівський корабель. Врешті-решт, серед суден, котрі ходять під прапором із тигром, пофарбоване лише одне.

Те, на якому плаває принц Адекаросу.

Приваблива здобич для мисливця.

Сонце тягарем лягає мені на плечі. Тепло стікає на шию, і волосся липне до вологої шкіри. Мені бракує холоду морських вод, такого гострого, що лезами проштрикує до самих кісток.

— Шкода, — каже Калья, — я бачила його, він схожий на янгола. Таке миле обличчя.

— Серце буде ще милішим.

— Із часу твого останнього вбивства сплило багато часу, Ліро, — дражниться Калья. — Ти точно не втратила навички?

— Рік — не такий уже й термін.

— Залежить від того, хто рахує.

Я зітхаю:

— То назви мені їхні імена. Позбудуся їх — та й по всьому.

Калья зловісно всміхається. Такі усмішки вона береже на випадок, коли я жадаю крові, адже саме це сирени шанують понад усе. Жорстокість — найвища цінність. Дружба та кривність є не менш чужорідними, ніж земля. А вірні ми лише Морській Володарці.

— Сьогодні ти трохи безсердечна, чи не так?

— Анітрішечки, — кажу я. — Маю під ліжком аж сімнадцять сердець.

Калья струшує воду з волосся:

— Ти стількох принців упіймала...

Звучить так, ніби тут є чим пишатися, але Калья ще молода й забрала лише два серця. І жодне з них не було королівським. Королівські серця — моя справа. Частково звідси й шанобливе ставлення Кальї. Їй цікаво — чи відрізняються на смак губи принца від губ інших людей? Не знаю. Ніколи не пробувала нікого, окрім принців.

Коли люди вбили нашу богиню Кето, ми вирішили красти по серцю на рік — у місяць свого народження. Це свято життя, подарованого Кето, і відплата за неї. Коли я була занадто юна для полювання, мати за традицією робила це за мене. І завжди приносила принців. Деякі були мого віку. Деякі — старі й зморшкуваті. Траплялися й середні діти, що не мали жодного шансу на престол. У короля Гармонії, наприклад, було шість синів, і на мої перші дні народження мати приносила їх по черзі.

Коли я подорослішала, щоб полювати самотійно, навіть не подумала облишити королівську кров і взятися ловити моряків, як інші сирени. Чи перейти на принців, котрі коли-небудь зійдуть на трон. Я вірна послідовниця традицій своєї матері.

— Ти не забула мушлю? — питаю в Кальї.

Вона піднімає волосся, демонструючи помаранчеву мушлю на шиї. На моїй гойдається така сама, тільки трохи темніша. Нічого особливого, але за допомогою них ми можемо спілкуватися. Коли прикласти мушлю до вуха, почувеш звук океану та пісню нашого дому — підводного палацу Кето. А якщо розділимося, вона проведе Калью до моря Дияволос. Ми далеко від нашого королівства: щоб дістатися сюди, витратили майже тиждень. Кальї лише чотирнадцять, і вона намагається не відпливати далеко від палацу. Та, гадаю, більше так не можна, а позаяк я принцеса, мої бажання — закон.

— Ми не розділимося, — каже Калья.

Загалом не заперечую, щоб одна з моїх двоюрідних сестер заблукала в незнайомих водах. Більшість із них — нудні й передбачувані, геть не амбітні й позбавлені всілякої уяви. А після смерті тітки вони обернулися на палких підлабузниць моєї матері. Це смішно, бо Морська Володарка не має викликати захоплення, вона повинна жахати.

— Пам'ятай: обирай лише одного, — кажу я. — Зберися.

Калья киває.

— Кого? — питає вона. — Чи він мені заспіває?

— Співатимемо там лише ми, — пояснюю я. — Пісня діє на всіх, та коли сконцентруєшся на одному, він так закохається в тебе, що, навіть потопуючи, кричатиме про твою красу.

— Зазвичай чари спадають, щойно вони починають вмирати, — каже Калья.

— Бо ти розпорошуєшся на всіх, і в глибині душі вони відчують: не жадаєш їх усім серцем. Хитрість у тому, щоб хотіти їх так само сильно, як вони хочуть тебе.

— Але вони огидні, — заперечує Калья, хоча, здається, не зовсім щиро. — Як можна їх бажати?

— Сьогодні ти матимеш справу не з моряками. Зустрінешся з королівськими особами — королівські особи дають силу. А сила бажана. Завжди.

— Королівськими особами? — дивується Калья. — Я гадала...

Вона затихає. Думала: усі принци мої і я не ділитимуся. Це правда, та, окрім принців, є ще королі й королеви, котрими не цікавлюся. Правителя легко замінити. Мене ж приваблюють лише принци. Своєю юністю. Відданістю народові. Тим, якими лідерами мають стати. Вони — наступне покоління правителів, і, вбиваючи їх, я вбиваю майбутнє. Саме так, як навчила мати.

Беру Калью за руку:

— Можеш забрати королеву. Мене не цікавить минуле.

Очі Кальї сяють. Праве — знайомим сапфіром моря Дияволос, а ліве — кремово-жовтим, майже білим. І нечастою радістю. Здобувши на своє п'ятнадцятиріччя королівське серце, вона дістане помилування від вічної люті моєї матері.

— А ти забереш принца, — каже Калья. — Того, з милим обличчям.

— Його обличчя не має значення. — Відпускаю її руку. — Мене цікавить лише серце.

— Так багато сердець, — майже виспіває Калья. — Скоро тобі ніде буде їх ховати.

Облизуюся:

— Можливо. Але в кожній принцеси має бути свій принц.

РОЗДІЛ ДРУГИЙ

Я проводжу пальцями по шкарубкому боку корабля. Дерево береться скалками, фарба по всьому корпусу розтріскалася та облущилася. Судно не ковзає по воді, а ніби продирається крізь неї. Наче тупий ніж, давить і рве, доки не розітне. Де-не-де дошки прогнили, і я кривлюся від смороду.

Це корабель бідного принца.

Королівські особи бувають різні. Дехто носить багатий одяг та громіздкі прикраси, такі важкі, що їхні власники потопають удвічі швидше. Інші вдягнені бідно, з прикрас у них один-два персні та позолочена бронзова корона. Не те щоб для мене це мало значення. Урешті-решт принц завжди лишається принцом.

Разом із Кальєю ми пливемо поряд з кораблем. Він іде з постійною швидкістю, яку нам легко підтримувати. Чекає, доки люди стануть жертвами, нестерпно. Нарешті принц з'являється на палубі й починає роздивлятися океан. Нас він не бачить. Ми занадто близько і пливемо дуже швидко. На судні потроху прокидаються, і Калья питально поглядає на мене. Киваю та усміхаюся.

Ми виринаємо з піни й розтуляємо губи.

І божественно співаємо в унісон мовою королівства Мідас — найбільш уживаною людською мовою, єдиною, яку знають усі сирени. Загалом, мова не має великого значення. Зваблює музика. Наші голоси відбиваються від неба та линуть назад на крилах вітру. Ми звучимо, наче цілий хор, нав'язлива мелодія резонує й набирає силу, просочується в серця команди і змушує корабель стишити хід.

— Мамо, ви це чуєте? — питає принц високим янгольським голосом.

— Я не певна... — відповідає королева, що стоїть поряд. Мелодія вже захопила її, і голос жінки тремтить. Пісня наказує — і всі люди на

борту завмирають непорушно, вдивляючись у воду. Концентруюся на принці й починаю співати ніжніше. За мить його очі зустрічаються з моїми.

— Боги, — видихає він. — Це ти!

Хлопець усміхається мені, і з лівого ока викочується одна-єдина сльоза.

Мій спів глухне й переходить у м'яке гудіння.

— Любове моя, — каже принц. — Нарешті я знайшов тебе.

Він хапається за лінь, спирається грудьми на дерев'яний борт і пильно вдивляється у безодню, простягаючи до мене руку. На ньому сорочка з небіленої вовни, шнурівка коміру ослаблена, рукави обтріпані й побиті міллю. Золота корона така тоненька, що, здається, може зламатися від різкого руху. Він здається жалюгідним і нужденним.

Та потім я бачу його обличчя.

М'яке й округле, зі шкірою ніби з лакованого дерева й очима, в яких клубочиться пронизлива п'ятьма. На голові — щільна шапка кучерів, що утворює неймовірний хаос хвиль і локонів. Калья мала рацію: це янгольське обличчя. Навіть божественне. А серце буде чудовим трофеєм.

— Ти прекрасна, — побожно каже королева, не в змозі відвести очі від Кальї. — Як я могла бути з кимось іншим?

Усміхаючись, Калья простягає руки до королеви та кличе її в океан.

Я повертаюся до принца.

— Любове моя, — благає він, — підіймися на борт!

Хитаю головою та співаю далі. І вітер підхоплює мою колискову.

— Тоді я йду до тебе! — вигукує він, ніби мав вибір.

Щасливо всміхаючись, принц кидається вниз, і, коли його тіло вдаряється об воду, я розумію, що королева теж здалася на милість Кальї. Звук їхнього падіння звільняє людей на борту від заціпеніння, і за кілька секунд лунають крики.

Усі перехилиються через борт корабля: п'ять десятків людей чіпляються за линви, перелякано стежачи за подіями внизу. Але ніхто не стрибає вниз і не рятує правителів. Я відчуваю їхні жах і розгубленість від раптово обірваної пісні.

Дивлюся в очі свого принца і гладжу м'яку янгольську шкіру. Однією рукою ковзаю по щоці, а другу кладу на худорляве плече й ніжно його цілую. І тягну вниз.

Цілунок переривається, коли ми вже досить глибоко. Пісня моя давно скінчилася, та принц досі зачарований. Навіть коли вода заливає його легені й він розтуляє рот, намагаючись вдихнути, іще дивиться на мене неймовірним, сповненим пристрасті поглядом.

Хлопець захиляється, але торкається пальцями своїх губ.

Поряд борсається королева Калья. Вона тримається за горло й намагається відштовхнутися. Калья розлючено хапає її за щиколотку й утримує під водою. Королева прагне вирватися, обличчя кривить презирлива усмішка. Усе марно. Хватка сирени міцніша за лещата.

Я гладжу свого мруцого принца. До мого дня народження ще два тижні. Ця подорож — мій дарунок Кальї: можливість узяти до рук серце королеви й назвати своїм п'ятнадцятим. Я не повинна забирати серце до строку, бо порушу цим наше священне правило.

Та переді мною помирає принц. У нього бронзова шкіра та блакитні, наче океан, очі. Волосся чорними водоростями в'ється навколо обличчя. Його чистота нагадує про моє перше вбивство. Юного хлопчика, котрий допоміг моїй матері обернути мене на чудовисько, яким я є зараз.

«Таке миле личко», — думаю втішено.

Проводжу пальцем по губах принца, насолоджуючись його мирним виглядом. А потім кричу так, як ніхто не вміє. Цей крик розтинає шкіру й розбиває кістки, ним можна пишатися.

Одним-єдиним рухом я вириваю принцове серце.

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ

Формально я вбивця і пишаюся цим.

Здіймаю свій кинджал до місяця, милуючись полиском крові, доки вона зникає, поглинута сталлю. Кинджал виготовили на моє сімнадцятиріччя, і він став чітким символом того, що вбивство для мене — не просто захоплення.

«Не личить мідаському принцу, — сказав король, — розмахувати іржавими залізяками».

І тепер тримаю в руках магічний клинок, котрий випиває кров убитого швидше, ніж я встигаю намілуватися нею. Напевне, це личить мені більше. Та й має драматичніший вигляд.

Дивлюся на мертву істоту на палубі.

«Саад» — велична бригантина, вдвічі більша за звичайну шхуну, і могла б нести команду з вісімдесяти людей, та зараз їх сорок, адже понад усе я ціную відданість. Корму прикрашають старовинні чорні ліхтарі, а бушприт мечем розрізає повітря.

«Саад» не просто корабель, це зброя. Темна, ніби ніч, з вітрилами, світлішими за шкіру королеви, і з палубою, що сяє, мов шкіра короля.

Палубою, на якій зараз лежить мертва сирена.

— Хіба вона не повинна розтанути? — подає голос Колтон Торік, мій старпом.

Йому трохи за сорок, у нього сніжно-білі вуса, і він майже на десять сантиметрів вищий за мене. Руки його розміром з мої ноги — іще той здоровань. Улітку, як, наприклад, зараз, він вдягається в обрізані шорти з протертими до білого колінами, білу сорочку та чорну жилетку, підперезану червоною тасьмою. Це натяк, що роль пірата явно не входить в перелік речей, якими він серйозно переймається, — а серйозно Торік ставиться майже до всього. На відміну від членів

екіпажу типу Кая, який узагалі ні на чому не концентрується, та все ж вдягається, наче почесний член сумнозвісної команди злодіїв з корабля «Ксапрар».

— Дивно бачити це, — каже Торік. — Зовні наче звичайна людина.

— Подобається верхня частина, так?

Торік червоніє й відвертається від оголених грудей сирени.

Звісно, розумію, про що він, та я втратив здатність боятися десь посеред океану. Не дивлюся далі за плавці, криваво-червоні губи та очі, що сяють двома різними кольорами. Люди як Торік — хороші люди — бачать у цих істотах те, чим вони могли б бути: жінок і дівчат, матерів і доньок. А я бачу те, чим вони є насправді: потвор і чудовиськ, убивць і дияволиць.

Я не хороша людина. І, напевне, ніколи таким не був.

На наших очах шкіра сирени починає танути. Волосся розтікається океанською зеленню, а луска обертається на піну. Навіть кров, що секунду тому заплямувала палубу «Саад», скипає, перетворюючись на морську піну. А за хвилину щезає й вона.

Удячний за це. Після смерті сирени повертаються до океану, і нам не доводиться спалювати їхні трупи чи скидати в океан гнилі тіла. Я не хороша людина, та навіть я вважаю: так краще.

— Що далі, кепе? — Кай заштовхує палаш у піхви та стає поряд з Мадрид, мою другою помічницею.

Кай у чорнім шкірянім одязі, зшитім із клаптів, і в рукавичках з обрізаними пальцями. Голову його, як і більшості вихідців з Оморфії, де естетичність цінують понад усе, вінчає каштановий ірокез. У випадку з Каєм естетиці поступається навіть етика. На його і, можливо, на наше щастя, Мадрид уміє пробуджувати в людях порядність. Як на треновану вбивцю, вона неймовірно етична, і їхні стосунки змогли втримати Кая від падіння на самісіньке дно.

Я всміхаюся Каю. Люблю, коли мене називають кепом. Капітаном. Як завгодно, аби не «мій лорд», «мій принц», «ваша королівська величносте сір Еліан Мідаський» та інша дурня, котру посіпаки так люблять видавати між поклонами. «Кеп» личить мені більше, ніж титул. У всякому разі, пірат із мене кращий, ніж принц.

Усе почалося ще в п'ятнадцять, і за останні чотири роки я пізнав океан так, як жодне інше місце. На Мідасі весь час хотілося спати.

Необхідність діяти мов принц викликала постійну втому — навіть розмови з приємними мені придворними вимотували доостанку. На борту «Саад» же майже не сплю. І не відчуваю втоми. Є лише постійне тремтіння, пульс і розряди, котрі блискавицями пробігають по жилах. Я завжди наготові й горю неспокійним збудженням так, що коли команда нарешті засинає, лишаюся на палубі рахувати зірки.

Складаю в сузір'я та вигадую про них історії. Про краї, де вже побував і куди потраплю. Про всі моря й океани, які бачив, про всіх людей, котрих ще зустріну, про всіх дияволиць, яких уполюю. Це збудження ніколи не вщухає, навіть коли море стає смертельно небезпечним і я чую знайому пісню, що вражає в самісіньке серце, змушуючи вірити в кохання, наче вперше. Небезпека робить усе лише цікавішим.

Як Еліан Мідаський, кронпринц і спадкоємець престолу, я невимовно нудний. Веду розмови лише про країну, багатства, про те, який бал відвідати і в якій дами краща сукня... І хто з красунь вартий моєї уваги.

Щоразу, ступаючи на землі Мідасу і вимушено граючи цю роль, я відчуваю, як минає час. Місяць, тиждень, день, котрі не зможу надолужити. Згаяна можливість чи втрачене життя. Ще одна особа королівської крові, яка нібито власноруч здалася Загибелі Принців.

Та щойно стаю Еліаном, капітаном «Саад», я змінююся. Коли корабель швартується біля обраного на цей день острова, доки поряд моя команда, можу бути собою. Пити до запаморочення, розважатися з жінками, чия шкіра розпашіла від роботи й пахне трояндами та злаками. Дівчата, почувши, що я принц, хихочуть і кажуть: це все одно не дає права на безкоштовну випивку.

— Кепе, — кличе Кай, — задавай курс!

Піднімаюся сходами на бак, виймаю з петлі на поясі золоту прозору трубу і прикладаю її до підведеного сурмою ока. За бушпритом лежить океан. Кілометри й кілометри океану. Навіть еони. Нічого, крім води. Я оближую губи, жадаючи більшого.

У мені тече королівська кров, та жага пригод сильніша. Батько сказав, що мідаському принцу не личить розмахувати іржавим ножем чи виходити в море й нікати там місяцями. Досягти дев'ятнадцяти років і

досі не мати підхожої дружини. Носити трикутні капелюхи та лахміття зі звичайними шнурками замість золотих.

Непристойно бути піратом і мисливцем за сиренами, а не принцом.

Я зітхаю і знову дивлюся на ніс корабля. Безкрайї океан, але десь там, занадто далеко, щоб її бачити, лежить земля. Острів Мідас. Дім.

Оглядаю свою команду. Сорок моряків і воїнів, вони вважають наш шлях почесним і сміливим. На відміну від придворних, котрі бачать мене юним принцом, якому просто треба спустити пару, ці люди принесли мені клятву вічної вірності.

— Гей ви, купа сиренячих тельбухів, ліво руля!

Команда схвально реве. На Мідасі я подбаю, щоб вони отримали стільки їжі та випивки, скільки забажають. Забезпечу їм набиті животи й ліжка з шовковими простирадлами. Розкоші, до яких вони не звикли, живучи на «Саад» чи ночуючи на солом'яних матрацах у трактирах, коли ми опинялися на суші.

— Моя сім'я хоче знати, як наші справи, — кажу я їм. — Ми йдемо додому.

Тупіт ніг звучить, наче грім. Усі радісно аплодують моїм словам. Я всміхаюся й не стираю усмішки з обличчя. Упораюся. Це моя характерна риса: не піддаватися смутку, не злитися, не сумніватися. Завжди приймати відповідальність за власні життя й долю.

Корабель важко лягає на правий борт, закладаючи широке коло, доки команда бігає палубою, нетерпляче чекаючи повернення до Мідасу. Не всі вони походять звідти, дехто — із сусідніх королівств, наприклад з Гармонії чи Адекаросу. З країн, що їм надокучили, чи з тих, що потонули в хаосі після загибелі принців. Люди звідусіль і нізвідки, але вони вважають домівкою Мідас, бо так вважаю я. Навіть якщо це неправда — і для них, і для мене. Ніколи не казав цього, та, напевне, й не варто: команда — це моя сім'я, а «Саад» — мій справжній дім.

Ми йдемо на чергову стоянку.

РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ

Океан біля Мідасу виблискує щирим золотом. Звичайно, це ілюзія. Насправді він блакитний, як будь-яке море, але освітлення має незбагненне значення. Світло може брехати.

Палац здіймається над землею величезною пірамідою. Він збудований зі щирого золота, і кожен камінь та кожна цеглина сяють, наче бризки сонця. На обрії безліч статуй, а будинки нижніх міст пофарбовані однаково. Вулиці та бруківка блищать жовтим, і, коли світило досягає океану, вода обертається на розплавлене золото. І тільки найтемнішими ночами можна побачити природний блакитний колір моря.

Моя кров, кров принца Мідасу, має бути золотою. У кожній країні Сотні королівств існують власні міфи та легенди про місцевих правителів: рід Пагосу боги вирізали зі снігу та криги, усі представники мають біле, наче молоко, волосся і блакитні, як небо, губи. Правителі Ідилії є нащадками бога кохання, тож кожен, кого вони торкаються, знаходить свою пару. А монархи Мідасу зроблені зі щирого золота.

Якщо вірити легенді, мої родичі можуть стікати лише скарбом, а не кров'ю. Звісно, я часто бував поранений. Щойно сирени з мисливців стають здобиччю, вони починають нервувати, і подряпини від їхніх нігтів частенько залишаються на моїх руках. Кров я проливав частіше за будь-якого іншого принца й запевняю: золота в ній не було зовсім.

Моя команда це знає. Саме їм випадало зашивати й лікувати мої рани. Та все ж вони в захваті від легенди, тому, коли хтось говорить про золоту кров, сміються та загадково кивають. Тож секрет моєї звичайності в безпеці.

«Так, — відповідь Мадрид кожному. — Капітан зроблений з найчистіших бризок сонця. Дивитися на його кров — усе одно що заглядати в очі богам».

Кай нахилиться ближче, стишить голос так, ніби зараз повідає всі мої секрети, і скаже: «Після ночі з ним жінки ще тиждень плачуть золотом. Почасти тому, що їм страшенно його бракує, почасті компенсуючи втрачену гордість».

«Ага, — завжди додає Торік. — А ще він гидить райдугою».

Я затримуюсь на баці «Саад», котра стала на якір у доках Мідасу. Думка про те, що після стількох тижнів ноги знову торкнуться твердої землі, бентежить. Так буває завжди. Дивніше лише усвідомлення: перш ніж іти до сім'ї, матиму лишити на кораблі справжнього себе. Ми не бачилися майже рік, і, хоча я скучив, строк не видався надто довгим.

Кай стоїть поряд. Решта команди вже рушила, але він залишає мене, тільки якщо прошу. Боцман, найкращий друг. Охоронець, хоча він не визнає цього, а батько пропонував йому гідну платню. Звісно, Кай був у моїй команді достатньо довго, щоб розуміти: я не потребую порятунку. І друг він теж достатньо довго, щоб робити це добровільно.

Та золото він узяв. Більшість речей брав тому, що так вимагалось, — наслідки виховання в сім'ї дипломата. І якщо вже вирішив розчарувати батька і приєднатися до мене у полюванні на сирен (замість витратити життя на політику та міждержавні перемовини), то не збирався зупинятися на півдорозі.

Кай увесь вкидався в улюблену працю. Спадщини його один кінець позбавили.

Навколо все мерехтить: будівлі, бруківка, навіть доки. Сотні золотих ліхтариків злітають у небо на честь мого повернення. Батьків радник походить із земель віщунів та пророків і завжди знає, коли повернуся. І щоразу в небі поряд із зорями танцюють палахтючі ліхтарі.

Я вдихаю знайомий запах рідної землі. Здається, Мідас завжди пахне фруктами. Повітря затоплене всіма ароматами одночасно — масляними грушами, павіями, медовий м'якуш яких змішується з солодким абрикосовим бренді. І під усім цим поволі тане аромат лакриці, котрою пахне «Саад» чи, найімовірніше, я.

— Еліане, — рука Кая опускається на моє плече, — якщо ми збираємося сьогодні вечеряти, час іти. Ти ж знаєш, команда, коли дати їм шанс, залишить нас без жрачки.

Сміюся, та цей сміх більше схожий на зітхання.

Знімаю капелюха. Я вже змінив свій морський одяг на більш доречні шати, які зберігаю на кораблі: кремову сорочку з гудзиками замість шнурівки і темно-сині штани із золотим паском. Не зовсім личить принцу, але й на пірата не схожий. Я навіть зняв фамільного персня з нашійного ланцюжка й повернув його на палець.

— Слушно. — Вішаю капелюха на штурвал. — Треба швидше з цим покінчити.

— Не біда. — Кай зтягує комір. — А що, як тобі сподобається поклоніння й вирішиш покинути корабель та залишити нас прив'язаними до золотої землі? — Він куйовдить моє волосся. — Можливо, не так уже й погано. Обожду золото.

— Справжнісінький пірат, — легенько штовхаю його. — Та викинь це з голови. Ми підемо до палацу, відвідаємо бал, котрий точно влаштують для мене, і звалимо ще до кінця тижня.

— Бал? — Кай грає бровами. — Яка честь, мій повелителю.

Він низько вклоняється, притиснувши руку до живота.

Я знову штовхаю його. Сильніше.

— Боги, — стогну, — будь ласка, припини.

Ледь втримуючись від сміху, він вклоняється ще раз.

— Як завгодно, ваша високосте.

Сім'я чекає на мене в тронному залі. Кімната декорована золотими кулями, що плавають у повітрі, прапорами із зображенням мідаського герба, а величезний стіл завалений коштовностями й дарунками від народу на честь повернення принца.

Залишаю Кая в обідній залі, а сам досі не наважуюся зайти й повідомити про свою присутність.

— Не те що він на це не заслуговує, — каже сестра.

Амарі шістнадцять, очі її кольору мальв, а волосся чорне, як і моє, і завжди прикрашене золотом і самоцвітами.

— Гадаю, усе це його просто не зацікавить, — Амара тримає золотий браслет у формі листка і показує його королю й королеві. — Ну, подумайте, — править вона своє, — брат колись носив щось подібне? Я роблю йому послугу.

— То крадіжку вважають послугою? — питає королева. Вона повертається до чоловіка, і коси на її скронях хитаються. — Може, нам відіслати її до Клефтесу? Щоб пожила з іншими злодіями.

— Про це можна лише мріяти, — відповідає король. — Та, якщо ми відрядимо туди цю чортицю, вона викраде гербовий перстень, і Клефтес оголосить нам війну.

— Дурня, — кажу я, заходячи до кімнати. — Їй не забракне клепки спочатку вкрасти корону.

— Еліане! — Амара кидається мені на шию.

Я обіймаю сестру, відриваючи від підлоги, і радіючи їй не менше, ніж вона мені.

— Ти повернувся! — видихає вона.

Дивлюся з удаваною образою:

— Щойно прибув, а вже обікрадений.

Амара штовхає мене в живіт:

— Лише трішки.

Батько підводиться з трону, його темне обличчя сяє сніжно-білою усмішкою.

— Сину... — обіймає мене і плескає долонею по спині.

До нас приєднується мати, що спустилася слідом за ним. Тендітна й невисока, з тонкими рисами обличчя, вона ледь дістає батькові до плеча. Її волосся обрізане на рівні підборіддя, а зелені, схожі на котячі очі підведені чорними лініями, котрі тягнуться до скронь.

Король — її повна протилежність. Кремезний, м'язистий, з короткою, прикрашеною намистинами гострою борідкою. Очі карі, як і шкіра, а підборіддя майже квадратне. Ще більш войовничим батька роблять мідаські священні візерунки на обличчі.

Мати всміхається.

— Ми боялися, що ти вже забув нас.

— Хіба ненадовго. — Цілую її в щоку. — Згадав, щойно пристали. Побачив піраміду та й подумав: «О, там живе моя сім'я. Я пам'ятаю їхні обличчя. Сподіваюся, вони купили браслет, щоб відсвяткувати моє повернення».

Усміхаюся Амарі, і вона знову дає мені штурхана.

— Ти поїв? — питає мама. — У банкетному залі накритий стіл. Гадаю, твої друзі вже там.

— І, напевне, змітають усе, крім посуду, — бурчить батько.

— Якщо хочете, щоб вони їли ще й посуд, треба вирізати його з сиру.

— Еліане! — Мати ляскає мене по плечу, прибирає з мого лоба волосся і каже: — Маєш втомлений вигляд.

Підношу її руку до губ і цілую:

— Зі мною все гаразд. Просто наслідки життя на кораблі.

Сумніваюся, що був утомлений, доки не зійшов із «Саад» на золоту бруківку Мідасу. Один крок — і сили залишили мене.

— Спробуй-но ночувати у власному ліжку частіше, ніж кілька разів на рік, — каже батько.

— Радамесе, — свариться на нього мати, — не починай.

— Я просто розмовляю з хлопцем! У нього ж в голові лише океан!

— І сирени, — нагадую послужливо.

— Ха! — Сміх батька схожий на ревіння. — І твоя робота — шукати їх, чи не так? Коли не будеш обережний, нас спіткає те саме, що й Адекарос.

Завмираю.

— Що ти маєш на увазі?

— Твоїй сестрі доведеться сісти на трон.

— І тоді нам не треба буде хвилюватися, — обіймаю я Амару. — З неї точно вийде кращий правитель, ніж із мене.

Амара сміється.

— Їй шістнадцять, — бурчить батько. — Дитина має насолоджуватися життям, а не перейматися королівством.

— О! — здіймаю я руки. — Отже, їй можна, а мені — зась!

— Ти старший.

— Точно? — роблю замислений вигляд. — Але ж в мені стільки юнацького шалу.

Батько розтуляє рота, щоб відповісти, та мати опускає тоненьку руку на його плече.

— Радамесе, — каже вона, — гадаю, Еліану зараз треба поспати. Завтрашній бал буде довгим, а хлопець справді має втомлений вигляд.

— Звісно, — вклоняюся я, вимушено усміхаючись. І йду геть.

Батько ніколи не розумів важливості моєї справи. Але щоразу, повертаючись додому, я бажав, аби тепер він переймався мною, а не королівством. Та безпека сина хвилює його лише тому, що від неї залежить корона.

Він витратив багато років, щоб люди прийняли мене як майбутнього правителя, і тепер не хоче нічого змінювати.

— Еліане! — гукає навздогін Амара.

Вдаю, ніби не чую її, і швидко крокую далі, відчуваючи, як під шкірою вирує злість. Адже єдиний спосіб змусити батька пишатися мною — це зрадити все, чим живу.

— Еліане, — каже вона твердіше, — принцесам не личить бігати, а навіть якщо й личить, я забороню це, коли стану королевою.

Неохоче спиняюся і обертаюся до неї. Дівчина полегшено зітхає і прихиляється до стіни з гліфічним різьбленням. Без черевиків сестра ще нижча, ніж я її пам'ятаю. Усміхаюся, а вона супитьсся й ляскає мене по руці. Морщуся й простягаю їй долоню.

— Ти з ним сперечався. — Малá бере мене за руку.

— Він перший почав.

— Таким робом з тебе вийде чудовий дипломат.

Я хитаю головою:

— Ні, якщо ти посядеш трон.

— Тоді я бодай отримаю браслет. — Вона штовхає мене ліктем. — Як твоя подорож? Скільки сирен вполював великий пірат?

Вона питає і криво всміхається, добре знаючи, що я ніколи не повідаю їй про своє життя на «Саад». Ділюся із сестрою багато чим, але ніколи не розкакую про вбивства. Подобається, що Амара вважає мене героєм, а вбивці — завжди лиходії.

— Майже жодної, — відповідаю. — Я пив забагато рому, годі було й братися.

— Ти страшенний брехун, — каже Амара. — І тут «страшенний» означає «ніякий».

Ми зупиняємося біля її кімнати:

— А ти дуже настирна, — кажу їй. — Це щось новеньке.

Амара пропускає мої слова повз вуха й питає:

— Ти підеш до друзів у бенкетну залу?

Хитаю головою. Варта подбає, щоб мої товариші вночі дісталися до м'яких ліжок, а я занадто втомлений, щоб витримати ще один раунд насмішок.

— Піду спати. Як наказала королева.

Амара киває, стає навшпиньки й цілує мене в щоку.

— Побачимося вранці, — каже вона. — А про твої подвиги я розпитаю Кая. Дипломат не брехатиме принцесі. — Із грайливою усмішкою вона заходить до своєї кімнати й зачиняє двері.

Іще трохи стою перед ними.

Я не в захваті від того, що сестра слухатиме плітки моєї команди, та врешті-решт вирішую: Кай пропустить криваві подробиці та зменшить кількість смертей. Він дивак, але не дурень. І добре знає: принц з мене не кращий, ніж з нього син дипломата. Це мій найбільший секрет. Люди звеличують мисливця на сирен і ставляться до цього із зачудуванням та любов'ю: «Наш принц Еліан намагається всіх урятувати». Якби вони знали, що це означає, чули жахливі крики чудовиськ, бачили на палубі трупи жінок, котрі обертаються на піну морську, тоді б вони не дивилися на мене з таким захопленням. Я б перестав бути їхнім принцом. Чудово, звісно, проте це не вихід.

РОЗДІЛ П'ЯТИЙ

Палац Кето розташований у центрі моря Дияволос і є домівкою королівської родини. У людей на кожному клаптику землі свої королі та королеви, а в океані лише одна правителька. Морська Володарка. Моя мати. А одного дня на трон зйду я.

І цей день скоро настане. Не те щоб мати була застара, аби правити. Сирени живуть по сто років і довго не старіють, тому доньки й матері здаються сестрами і стає важко сказати, хто з них хто. Це ще одна причина потреби в серцях: вік сирени визначається не зовнішністю, а кількістю вкрадених життів.

Я перша, хто порушив традицію, і це розлютило матір. Зараз на мене дивиться Морська Володарка, уособлення тиранії. Сторонньому спостерігачеві здалося б, ніби вона вічна та її правління ніколи не завершиться. Не схоже, що за кілька років мати втратить трон.

Зазвичай Морська Володарка зрікається корони після того, як отримує шістдесятє серце. Я знаю, скільки сердець тримає мати у схованці під садами палацу. Раніше вона щороку оголошувала їхню кількість, бо пишалася збільшенням своєї колекції. Та після п'ятдесятого припинила рахувати. Чи просто перестала повідомляти народу. Та я не спинилася. Рахувала материні серця не менш ретельно, ніж свої. До того, як корона стане моєю, лишилося три роки.

— Скільки в тебе сердець, Ліро? — питає Морська Володарка, нависаючи наді мною.

Схиляю голову. Калья мулиться десь позад мене, і, хоча не бачу її, я знаю, що копіює кожен мій рух.

— Вісімнадцять, — відповідаю неохоче.

— Вісімнадцять, — тягне володарка. — Як цікаво, твій день народження буде за два тижні, а вже маєш вісімнадцять сердець.

— Знаю, але...

— Давай я скажу тобі, що сталося. — Вона вмощується на своєму масивному троні. — Ти мала супроводжувати двоюрідну сестру по її п'ятнадцяте серце й чомусь не впоралася.

— Не зовсім, — відповідаю. — Я таки зробила це.

— І прихопила дещо для себе. — Її щупальці обвиваються навколо мене, і я відчуваю, як тріщать мої ребра.

Усі володарки колись були сиренами, та магія корони забирала їхні плавці й наділяла могутніми щупальцями, сильними, наче армія. Правительки ставали більше схожими на кальмарів, ніж на рибу, і разом із цими перетвореннями набували магичної сили, незламної та величної, здатної змінювати обриси морів. Морські Володарки були і Морськими Відьмами.

Я не пам'ятаю матір сиреною й навіть не уявляю звичайною. Від її живота до точених вилиць тягнуться червоні татуювання давніх символів і рун. Очі давно вже стали рубінами, а щупальці забарвилися в чорно-червоний колір, наче кров у чорнилі. Неймовірна навіть її корона — гострі шпичаки здіймаються над головою і щупальцями стікають на спину.

— Не полюватиму в день народження, щоб компенсувати це, — поступаюся я.

— О ні, полюватимеш. — Королева стукає чорним тризубом. Рубін кольору її очей сяє на центральному вістрі. — Бо сьогодні нічого не трапилося. Бо ти ніколи не виявила б непослуху і не зрадила мене. Чи не так, Ліро?

Вона міцніше стискає мої ребра.

— Звісно, мамо.

— А ти? — Королева повертається до Кальї, і я намагаюся приховати тривогу. Якщо мати зрозуміє, що мені не байдуже, вона отримає ще один важіль, яким неодмінно скористається.

Калья впливає вперед. Її волосся прибране назад і перев'язане стрічкою з водорості, а під нігтями досі рештки шкіри королеви Адекаросу. Дівчина схиляє голову; сторонній спостерігач сприйняв би це за знак пошани. Та я не стороння. Калья ніколи не дивиться в очі моїй матері, бо та зрозуміє, що насправді небога про неї думає.

— Я гадала, вона просто вб'є його, — мовить мала. — Не знала, що Ліра забере його серце.

Це брехня, але вона мене радує.

— Якою ж колодою треба бути, щоб так погано знати свою двоюрідну сестру? — Моя мати мало не їсть Калью поглядом. — Важко й вигадати покарання для цієї дурості.

Стискаю рукою щупальці, що тримають мене за талію, і кажу:

— Хай яке буде покарання, я прийму його.

Усмішка королеви стає жорсткішою; знаю, через це вона вважає мене недостойною бути її донькою, та не можу втриматися. Серед безлічі сирен, що дбають лише про себе, захист Кальї став рефлекторним.

Звідтоді, як нам довелося бачити смерть її матері, і протягом усіх цих років, коли Морська Володарка намагалася обернути нас з Кальєю на ідеальних нащадків Кето, вона обточувала наші грані до ідеальної форми. Спотворене дитинство, яке я б воліла забути. Калья схожа на мене. Аж занадто схожа. І саме тому Володарка ненавидить її, а я дбаю про сестричку. Підтримую Калью, боронячи від найжахливіших боків матері. Не замислююся, чи захищати, роблю це інстинктивно.

— Ти аж така чуйна, — тягне королева, презирливо всміхаючись. — Украдені серця змінили тебе назавжди? Ти набралася від них людяності?

— Мамо...

— Лояльність до всіх, крім твоєї повелительки, — зітхає вона. — Цікаво, а з людьми ти поводишся так само? Скажи мені, Ліро, ти плачеш над їхніми розбитими серцями?

Вона з відразою відпускає мене. Ненавиджу себе за те, якою стаю у її присутності: невиразною, не гідною корони. У її очах бачу свій вирок. Байдуже, скількох принців уполую, бо мені ніколи не стати такою вбивцею, як вона.

Я досі недостатньо холодна для океану, що мене породив.

— Віддай його мені, і покінчимо з цим, — нетерпляче каже Морська Володарка.

Я суплюся. І повторюю:

— Віддати тобі...

Вона простягає руку:

— Я чекаю.

Не відразу розумію: вона має на увазі серце вбитого принца.

— Але... — хитаю головою, — воно... моє...

Напевне, я неймовірна донька.

Губи Морської Володарки вигинаються в посмішці:

— Ти віддаси його мені, — каже вона. — Негайно.

Побачивши вираз її обличчя, я мовчки пливу до своєї спальні. Серце принца лежить поряд із сімнадцятьма іншими. Обережно розгрибаю нещодавно покладену гальку й дістаю свій скарб з-під підлоги. Серце вкрите кров'ю та піском і здається досі теплим. Повертаючись до матері, не можу не думати про біль, який принесе ця втрата.

Я простягаю Морській Володарці серце, і вона щупальцем хапає його. Кілька секунд дивиться просто мені в очі, оцінюючи реакцію. Насолоджуючись моментом. А потім стискає його.

Серце розривається бридкою масою з крові та м'яса. Дрібні часточки розпливаються у воді, наче океанічна завись, — деякі розчиняються, деякі опускаються на дно, ніби пір'їни. І коли магія серця полишає мене, груди вибухають болем, що б'ється всередині, як вир. Удари такі сильні, що я рву плавці, зачепившись ними за каміння. Моя кров змішується з кров'ю принца.

Кров сирени не схожа на людську. По-перше, вона холодна. По-друге, вона горить. Людська кров тече, крапає й збирається в калюжі, а кров сирени вибухає, піниться і плавить шкіру.

Я падаю на долівку та заганняю пальці в пісок так глибоко, що дістаю до скелі й обдираю нігті. Задихаюся, хапаючи ротом воду, а потім викашлюю її. Відчуття таке, ніби тону, і сама думка про це змушує мене сміятися.

Крадучи людське серце, сирена здобуває з ним зв'язок. Це давня магія, і її нелегко розірвати. Здобуваючи серце, ми поглинаємо його силу, забираючи юність і життя людини для себе. Серце адекароського принца вирвали з мене, і всі його сили просто на очах розвіялися в океані. До останку.

Здригаючись усім тілом, я підводжуся. Руки здаються важкими, наче залізо, плавці пульсують. Чудові червоні водорості, які обгортали мої груди, тепер розтріпалися й теліпаються десь на животі. Калья відвертається, щоб Володарка не прочитала страждання на її обличчі.

— Чудово, — каже мати. — А тепер настав час покарання.

Я сміюся. Горло дере, і навіть така проста дія, як розмова покаліченим магією голосом, виснажує мене. Почуваюся слабшою, ніж будь-коли.

— А це було не воно? — не можу втриматися від шпильки. — Вирвати з мене силу в такий спосіб?

— Це було чудове покарання, — відповідає Морська Володарка. — Гадаю, щоб провчити тебе, годі шукати кращого.

— Тоді що тепер?

— Покарання Кальї. — Вона посміхається, демонструючи зуби кольору слонової кістки. — Усе як ти просила.

Груди знову стискає. Мені знайомий цей моторошний блиск в очах матері. Я сама так часом дивлюся й ненавиджу схожий погляд в інших. Дуже добре розумію його значення.

— Я точно можу вигадати щось вдале. — Володарка проводить язиком по іклах. — Щось, щоб навчити тебе цінувати терплячість.

— Ну годі, кажи вже. — Намагаюся втриматися від посмішки, адже знаю: нічим хорошим це не скінчиться.

Правителька дивиться скося:

— Я знаю, тобі завжди подобався біль.

Це найбільший комплімент із можливих, тож вимушено солодко всміхаюсь і відповідаю:

— Біль — не завжди страждання.

Королева кидає зневажливий погляд.

— Та невже? — Її брови злітають вгору, і мій гонор трохи спадає.

— Якщо ти так думаєш, тоді в мене немає вибору. Наказую тобі у вісімнадцятий день народження, викрадаючи серце, завдати стільки болю, скільки тобі подобається.

Обережно дивлюся на неї:

— Перепрошую?

— Тільки, — веде далі Володарка, — замість серця принца, на яке так вміло полюєш, поповниш свою колекцію новим трофеєм. — Її голосом наче промовляла сама жорстокість. — Твоє вісімнадцяте серце належатиме моряку. І на святкуванні дня народження покажеш його всьому королівству так само, як і попередні здобутки.

Дивлюся на матір, прикусивши язика так міцно, що зуби мало не змикаються.

Вона хоче не покарати мене, а принизити. Показати жителям королівства, чії відданість і страх я заслужила, ніби нічим від них не відрізняюся. Що я не особлива. Й не гідна прийняти її корону.

Я все життя намагалася бути тою, ким вона хотіла мене бачити, — найжахливішою з усіх, — силкуючись довести, що гідна тризуба. Я стала Загибеллю Принців, під цим ім'ям мене знає весь світ. Заради королівства, заради матері зробилася безжальною. Завдяки цій немилосердності кожна морська істота розуміє, що я можу правити. А мати прагне позбавити мене цього: не тільки імені, але й віри океану. Якщо не буду Загибеллю Принців, стану ніким. Просто принцесою, котра успадкувала корону, замість заслужити її.

РОЗДІЛ ШОСТИЙ

— Не пригадую, коли востаннє бачила тебе таким.

— Яким?

— Зібраним.

— Зібраним, — повторюю я, поправляючи комір.

— Шляхетним, — додає Мадрид.

Зводжу брову:

— Хіба зазвичай я не шляхетний?

— Зазвичай ти брудний, — відповідає вона. — І волосся завжди не
таке...

— Прилизане?

Мадрид засукує рукави сорочки.

— Точно.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте,
будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ